

Eerste lezing: Genesis

Evangelie: Mattheus 18, 15-20

Datum: 10 september 2023

Overweging door: Berti Parqui

De weg naar broederschap

Elk jaar wordt deze evangeliëlezing op 9 juli, op de verjaardag van de gemeenschap, gelezen. Het is voor ons een dierbare tekst. Vooral door die laatste zin: waar twee of meer in mijn naam eensgezind samen zijn daar ben ik in hun midden. Dat is fijn om te horen. Maar deze mooie tekst begint met een probleem, waar we, zonder dat we dat willen, toch heel vaak mee worstelen: de vraag hoe om te gaan met je broeder, als die tegen je zondigt, als hij je tekort heeft gedaan, kwaad heeft berokkend. Moet je je broeder dan aanspreken, vermanen over zijn misdaad?

Waar mensen met elkaar te maken gebeurt er van alles: veel goeds, maar mensen beschadigen elkaar ook. Bewust of onbewust, uit kwaadwilligheid, onwetendheid, of naïviteit. Het is onvermijdelijk en van alle tijden. De oude Bijbelverhalen staan er vol mee. Het eerste verhaal begint er al mee, met de jaloezie en de broedermoord van Kain op Abel.

Ook de vraag: Ben ik ook verantwoordelijk voor de misstappen of misdaden van een ander? is van alle tijden. In alle Bijbelboeken komt deze vraag aan de orde. In verhalen, in voorschriften, in uitspraken van profeten.

Vandaag horen we hoe rabbi Jezus in zijn onderricht aan zijn leerlingen daarop antwoord geeft.

Heeft iemand je iets misdaan: spreek er met hem over onder vier. Praat met elkaar en niet over elkaar. Door iemand zwart te maken sluit je de ander buiten. Geef niet op als het niet lukt de ander te bereiken. Verbreed het gesprek met een objectieve derde of met anderen om tot overeenstemming te komen, Als dat niet helpt, leg het dan voor aan de gemeente. Als hij ook naar de gemeente niet luistert beschouw hem dan als heiden of tollenaar: mensen die buitengesloten zijn.

Zou Jezus dat laatste echt gezegd hebben? Jezus, die het verwijt kreeg een vriend van zondaars en tollenaars te zijn? Het kan goed zijn dat die zin zal later toegevoegd zijn uit praktische redenen omdat ze er anders niet uitkwamen in de jonge joods-christelijke gemeente van Mattheus waar zoveel onenigheid was.

Want soms lukt het gewoon niet. Ondanks alle oprechte inzet. Dan moet je zo iemand laten gaan, Dan moet je het overlaten, loslaten. Als je zeker weet dat je alles gedaan is om de ander te winnen. Te winnen, niet voor je eigen gelijk of genoegdoening, maar te winnen voor het koninkrijk van God. Want daar gaat het Jezus om.

Ik geloof nooit dat Jezus was bezig met regelingen, laat staan kerkrechtelijke wetten, Hij geeft hier antwoord op een vraag van zijn leerlingen, die net als wij moeite hebben met mensen die ons kwaad doen, kwetsen, die last veroorzaken, schade berokkenen.

Jezus geeft wijze antwoorden die ook nu nog heel bruikbaar zijn, nog steeds,

Maar dat antwoord zit Zijn diepe geloof dat het anders kan. Dat de liefde sterker is dan de dood. Jezus heeft geen straffende, vermanende God. Nee, dat hij weet dat God alleen maar wil dat wij vrij en voluit leven. Jezus heeft dat koninkrijk der hemelen voor ogen gezien, waar eenheid heerst en liefde. Waar mensen elkaars broeders zijn, waar leven gedeeld wordt, waar geen arm en rijk is, geen macht en onmacht Waar voor iedereen plaats is. En iedereen tot zijn recht komt als geliefd kind.

Dat wil hij overbrengen, dat is de drijvende kracht die hem voort doet gaan om mensen te vinden die met hem geloven in die hemel op aarde, die gebeurt waar mensen hun eigenbelang los kunnen laten en zich in overgave aan God en aan elkaar toevertrouwen. Jezus spoort zijn leerlingen aan om alles op alles te zetten om tot elkaar te komen, want broederschap is de enige weg die tot wezenlijke vrede, voor jezelf, voor de wereld. Dat is zijn diepe overtuiging.

Ja, mooi, maar dat is toch niet reëel; Kijk dan om: dan zie je daar toch dat daar niets van niet van. Overall oorlog, onvrede, geweld, machtsmisbruik. Zoveel zwarte ellende in het wereld gebeuren, maar ook op heel dichtbij door

Helemaal waar: dat Koninkrijk is ook een visioen. Maar is dat niet ver te verkiezen boven die zwarte realiteit zonder hoop, zonder trouw, zonder geloof, zonder liefde, zonder dat visioen?

Is er een alternatief? Ik denk dat dat ook is waarom en waartoe mensen wereldwijd in kerken bijeenkomen en ook wij hier bij elkaar zijn op dit moment. Om te geloven dat het kan, om te willen geloven, en om steeds weer te horen wat Jezus zegt: Dat dat het mogelijk wordt door het te doen. Als je er met elkaar in gelooft en ernaar handelt, gebeurt het. Als je er niet samen in gelooft, gebeurt het niet.

Wat jullie binden op aarde zal ook in de hemel gebonden zijn. Ik lees dat zo: wat jullie op aarde verbinden, opbouwen, zal ook de hemel opgebouwd worden, en voor het tegenovergestelde geldt hetzelfde: als jullie hier elkaar op aarde afbreken, breek je ook de hemel af.

Zo wekt het. Die macht is jullie gegeven, die ligt in jullie handen. Die vertrouwt God jullie toe. Wij handelen namens God. En hoe belangrijk is het dan niet om dat te doen in Zijn lijn? afgestemd op Zijn wil en Zijn hart voor deze wereld, als broeders en zusters, als kinderen van eenzelfde Vader.

Waar twee van jullie eensgezind iets vragen zullen ze het krijgen van mijn Vader in de hemel. Kijk maar! Het gebeurt ook al onder jullie.

Het vraagt oefening, bezinning en gebed Ook gezamenlijk gebed. Eensgezind vragen, staat er.

Van ons samenleven in Zijn naam is dat gebed is de basis. – Gebed - ook dat is een woord waar iedereen zijn eigen invulling aangeeft, net als het woord God, maar de kern van ervan is de bereidheid te luisteren naar je innerlijk weten, naar iets of iemand anders dan je eigen gelijk en eigen belang, De bereidheid te veranderen omwille van de Ander, of je die Ander nu met een hoofletter schrijft of niet. Die houding van positieve afhankelijkheid is wezenlijk.

En dat gaat niet vanzelf, dat is hard werk, en lukt lang niet altijd.

Maar het gebeurt door telkens weer te oefenen. Vooral als je last hebt van elkaar, om dan met reflexie op eigen zuiverheid en eerlijkheid, te reageren. Wat is mijn motivatie om

Gemeenschap De Hooge Berkt

iemand aan te spreken op iets wat niet bevalt? Gaat het om mi? - of is het mij te doen om het koninkrijk?

En als ik zelf aangesproken word op missers, ben ik dan bereid te luisteren, wetend dat we aanvulling en hulp nodig hebben om samen met vreugde op de goede weg te blijven naar dat koninkrijk van God dat soms opeens al heel aanwezig is, tussen ons in.

Straks gaat er een schaal doorgeven met daarop brood. Brood is symbolisch voor de meest basale levensbehoefte, net als liefde. Geen mens kan zonder. Met het geven van het brood aan willen we uitdrukken dat wij elkaar en alle mensen het leven gunnen en dat wij bereid zijn samen de weg van broederschap willen gaan, die Jezus voor ogen stond en die hij aan zijn leerlingen leerde.